

HelseOmsorg 21-rådet

Dato Torsdag 18. november 2021 kl. 10.30 – 15.00

Sted Forskningsrådet/Zoom

Tilstede: Gro Jamtvedt, OsloMet, Oslo
Baard Christian Schem, Helse Vest, Bergen
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Oslo (deltok t.o.m. Sak 53/6/21).
Silje Anine Moss, KS
Esperanza Diaz, UiB og Folkehelseinstituttet, Bergen
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen, Oslo
Tarje Bjørgum, NHO, Abelia, Oslo
Kristin Weidemann Wieland, KS, Oslo (deltok t.o.m. Sak 53/6/21).
Øivind Enger, Sarsia Seed, Bergen (nytt medlem 18.11.21)
Stein Olav Skrøvseth, Nasjonalt senter for e-helseforskning, Tromsø (video)
Erlend Smeland, Oslo Universitetssykehus, Oslo (delvis på video)

Forfall: Knut Inge Klepp, Folkehelseinstituttet
Siri Forsmo, NTNU
Karita Bekkemellem, Legemiddelindustrien (LMI), Oslo
Marte Kvittum Tangen, Norsk Forening for Allmenntmedisin (NFA), Tynset
Wenche Dehli, Trondheim kommune, Trondheim

Observatører: Deltok på hele eller deler av møtet:
Hjørdis Møller Sandborg, Helse- og omsorgsdepartementet
Mia Andresen, Kunnskapsdepartementet

Tilstede fra Forskningsrådet/HelseOmsorg21-sekretariatet:
Frode Hovland Søreide, seniorrådgiver
Hege Strand Mikkelsen, seniorrådgiver
Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Ina Dahlsveen, seniorrådgiver
Ole Johan Borge, avdelingsdirektør

Tilstede fra Innovasjon Norge: Ingen

Gro Jamtvedt ledet møtet.

Sakene ble diskutert i følgende rekkefølge: 48, 49, 50, 51, 52, 54, 53, 55, 56, 57 og 58.

Sak 48/5/21 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: *Innkallingen og saklisten godkjennes.*

Sak 49/5/21 Spørsmål om habilitet

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte.

Vedtak: *Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.*

Sak 50/5/21 Godkjenning av referat fra møte 5/2021, 1. september 2021

Ingen merknader eller kommentarer.

Vedtak: *Referatet godkjennes.*

Sak 51/5/21 Orientering og status Handlingsplan for Rådet

Hjørdis M. Sandborg, Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), orienterte om at ifølge mandatet er HelseOmsorg21-rådets medlemmer oppnevnt for to år. Første toårs-periode utløper ved nyttår. HOD ønsker at alle medlemmene fortsetter. De som eventuelt ønsker å avslutte sin deltagelse i Rådet, ble bedt om å gi beskjed til HO21-sekretariatet, som videre orienterer HOD.

Sekretariatet orienterte om status for aktiviteter innenfor hovedområdene i Rådets handlingsplan; *Hjemmemarked, næringsutvikling og innovative offentlige anskaffelser, En bærekraftig helsetjeneste, Teknologi og digitalisering, Kunnskapsløft for kommunene og Kliniske studier som en integrert del av helsetjenesten.*

Vedtak: *Tas til orientering.*

Sak 52/6/21 Evaluering av Nye Metoder

Rådsmedlemmene ble bedt om korte kommentarer til resultatet av [evalueringen av Nye metoder](#) som hadde blitt overlevert helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkholt samme dag (18. november 2021).

Ingen av Rådsmedlemmene hadde på forhånd sett rapporten. Rådet bemerket at rapporten inneholder få anbefalinger og sier lite om hvordan Nye Metoder skal møte fremtidens utfordringer. Rådet er bekymret for tempoet i arbeidet med tanke på bærekraft i helsetjenestene og at evalueringen i hovedsak omhandler spesialisthelsetjenesten. Evalueringen tar i for liten grad hensyn til den helhetlige bærekraften i sektoren.

Det ble understreket at Rådet har en rolle i å løfte viktigheten av hva som skal til for å få til en bærekraftig helsetjeneste. Tillit, transparens, kompetanse, prioriteringer og forståelse av prioritering av kriteriene må være sentralt i et system for nye metoder.

Beslutningene må være etterprøvbare og ha legitimitet. Systemets egnethet for innføring av medisinsk utstyr ble problematisert.

Rådet ønsker å bidra med innspill i oppfølgingen av evalueringen. Det bør også vurderes å skrive en kronikk.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp evalueringen i henhold til innspillene som kom på møtet.*

Sak 53/6/21 Hjemmemarked, næringsutvikling og innovative offentlige anskaffelser: oppfølging dialogmøter

Rådet har gjennomført to dialogmøter, om hvordan innkjøp og anskaffelser kan bidra til mer innovasjon og bærekraft samtidig som det bidrar til verdiskaping, næringsutvikling og arbeidsplasser i Norge i henholdsvis spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Rådet ble bedt om å prioritere innspillene som kom på dialogmøtene og foreslå aktiviteter for Rådets videre arbeid. Det ligger allerede som en premiss at innspillene skal viderefremmes til relevante aktører og beslutningstagere.

Rådet ønsker spesielt å ta tak i følgende:

1. Virkemidler og incentiver for innovasjon og spesielt skalering i offentlig sektor, inkludert risikoavlastning og finansieringsstrukturer.
2. Strategisk bruk av anskaffelser i helsetjenesten.
3. Systematisk og bærekraftig kunnskapsutvikling, inkludert videreutvikling av KSF.
4. Utdanning av helsepersonell tilpasset fremtidens behov.
5. Behov for økt tverrfaglighet og samarbeid.
6. Brukerdrevet innovasjon.
7. Økt bevissthet om at innovasjon og skalering ikke må være drivende for medisinsk overaktivitet.
8. Betydningen av standardisering for innføring og skalering av teknologi i helsetjenesten.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet ta med seg innspillene som kom frem på møtet i det videre arbeidet.*

Sak 54/6/21 Regjeringsplattformen

Hurdalsplattformen (2021-2025) ble lagt fram av Arbeiderpartiet og Senterpartiet 14. oktober 2021. Saken ble fremmet for en diskusjon om plattformens prioriteringer innenfor hovedområdene i Rådets handlingsplan, samt hvordan plattformen kan brukes i Rådets arbeid.

Rådet fremhevet at plattformen er et godt utgangspunkt for Rådets arbeid, men at formuleringene er vide slik at Rådet bør bidra med å presisere innholdet. Det er en forutsetning at punktene oppfattes likt for å få til en ønsket endring.

Rådet kommenterte at det var mye gledelig i plattformen, deriblant satsing på e-helse hvor behovene i offentlig sektor er tydeliggjort, tydelige punkter mht. forebygging, folkehelse og kvinnehelse, og at det mye som bygger opp under bærekraft, selv om bærekraft ikke er omtalt så mye per se.

Det var imidlertid også områder Rådet savnet. Det var eksempelvis lite som støttet opp om kunnskapsutvikling og forskning i kommunene, punkter om grunnforskning var fraværende og det var lite om hvordan samfunnet får tatt kunnskap i bruk. Det ble videre kommentert at omtalen av virkemiddelapparatet var fragmentert. Rådet savnet også en mer helhetlig tankegang om innovasjon og utvikling av bærekraftige helsetjenester. Betydningen av representativitet og mangfold må ikke undervurderes. Sosiale forskjeller utgjør en fare for helse. Her må vi lære av pandemien. Rådet etterlyste også mer tverrfaglighet, både på departementsnivå, og mellom helseforetak, sykehus og ulike tjenestenivåer mellom spesialist og primærhelsetjenesten. Videre ble viktigheten av kunnskapsutvikling og bærekraft i helsepersonellsituasjonen adressert, men som Rådet forventer blir grundig gjennomgått av Helsepersonellkommissjonen. Rådet presiserte også at det er viktig at punktene om en velfungerende fastlegeordning følges opp.

Vedtak: *Plattformen gir et godt utgangspunkt for Rådets videre arbeid. Politisk ledelse vil inviteres til å delta i et møte ila. våren.*

Sak 55/6/21 En bærekraftig helsetjeneste: åpent møte

Rådet ønsker å bidra til å skape en større felles forståelse av omstillingsbehovet og til at bærekraft blir en større del av det offentlige ordskiftet gjennom konkrete innspill til hvordan en bærekraftig helsetjeneste kan utvikles og operasjonaliseres.

Rådet sluttet seg til planen som var lagt for videre arbeid med området. Rådet skal arrangere et åpent møte om bærekraftig helsetjeneste der forståelsen av temaet blir belyst fra forskjellige sektorer og tjenester. Det kom innspill om å bre ut tematikken for arrangementet, blant annet inkludere verdien av forebygging, rollen til frivillige aktører, perspektiver knyttet til teknologi som kan hjelpe befolkningen til å ta gode valg og forskning som kan bidra til at relevante aktører kan ta kunnskapsbaserte beslutninger.

Arbeidsgruppen som nedsettes skal arbeide videre med innretningen og målgruppene for møtet. Sekretariatet ble bedt om å kartlegge arrangementer som omhandler temaet.

Vedtak: *Rådet sluttet seg til de foreslåtte aktivitetene og ber sekretariatet ta med seg innspillene som kom frem på møtet i det videre arbeidet. Esperanza Diaz, Marte Kvittum Tangen, Baard-Christian Schem og Silje Anine Moss deltar i arbeidsgruppen.*

Sak 56/6/21 Kommunikasjonsplan for HelseOmsorg21-rådet

Et utkast til kommunikasjonsplan for Rådet ble fremlagt for diskusjon. Planen skal bidra til en mer målrettet og strategisk kommunikasjon for at Rådet skal nå målene i handlingsplanen.

Rådsmedlemmene var enige i at det er viktig at Rådet har en sterk samfunnsstemme, har et tydelig budskap og en ambisjon om å sette et fotavtrykk. Formuleringene kan gjerne være spisset for å skape debatt. Det ble understreket at alle i Rådet har ansvar for kommunikasjon og at leder har en særskilt aktiv rolle i kommunikasjonsarbeidet. Medlemmene skal, i tillegg til å ivareta perspektiver fra egen sektor, jobbe tverrsektorielt med de ulike fag- og strategiske områder som er besluttet av Rådet.

Det ble påpekt at medlemmene bør snakke mer om enkeltsaker og i større grad synliggjøre at de representerer HO21-rådet. Rådet bør bruke et bredere spekter av kommunikasjonsvirkemidler og også få andre til å snakke om sakene som Rådet er opptatt av.

Rådet ønsket ikke å etablere en annen plattform for internkommunikasjon, men fortsette å benytte e-post som kommunikasjonskanal for HO21-rådet.

Vedtak: *Rådet sluttet seg til kommunikasjonsplanen med de kommentarer som kom i møtet*

Sak 57/6/21 Eventuelt

Marte Kvittum Tangen orienterte gjennom skriftlig innspill i forkant av møtet om at Legeforeningens forskningsutvalg planlegger et seminar om forskning i allmenntilleggsmedisin 17. februar -22 kl. 16-19 (tentativ dato). Det er fortsatt i planleggingsfasen. Rådets medlemmer vil bli invitert og antagelig vil Rådets leder forespurt om han kan stille som paneldebatt deltager.

Esperanza Diaz tok opp kuttene i budsjettene i Forskningsrådet og høyskolesektoren og om Rådet ønsket å involvere seg med hensyn til implikasjonene for de områdene som Rådet jobber med. Spørsmålet ble godt mottatt, men det var enighet om at det er ressurskrevende å gjøre det raskt nok. Budsjettforhandlingene foregår nå.

Ingrid Stenstadvold Ross orienterte om Missons on Cancer – EUs samfunnsoppdrag på kreftområdet. Kreftforeningen, Forskningsrådet, Oslo Cancer Cluster og Helsedirektoratet jobber for å etablere en Mission-Hub for å samle alle gode krefter og sikre at ressursene brukes best mulig. Det inviteres til workshop 1. desember kl. 15-17. Målgruppen er deltakere/representanter fra organisasjoner som er interessert i å bidra inn til en forsterket mobilisering av EU's arbeid på kreftområdet og en eventuell nasjonal hub/"koblingsboks". Ingrid inviterte Rådets medlemmer til å delta i workshopen og dele informasjon i sine respektive kanaler.

Vedtak: *Intet.*

Sak 58/6/21 Evaluering av møtet

Vedtak: *Intet.*